RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATURA KRAJOWA
ZASTĘPCA PROKURATORA GENERALNEGO

Warszawa, dnia 25 lipca 2018 roku

PK III 1 Ds 1.2016
dot. BPS/043-62-1765/18

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na pismo Pana Marszałka z dnia 3 lipca 2018 roku, skierowane do Prezesa Rady Ministrów Pana Mateusza Morawieckiego, dotyczące oświadczenia złożonego przez Pana Senatora Bogdana Borusewicza na 62 posiedzeniu Senatu w dniu 29 czerwca 2018 roku, a dotyczącego czynności procesowej ekshumacji ś.p. Arkadiusza Rybickiego, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko, które obejmuje działania Prokuratury Krajowej w toku prowadzonego śledztwa, w sprawie katastrofy samolotu TU 154 M pod Smoleńskiem, w dniu 10 kwietnia 2010 roku.

Rozpoczęcie czynności wyjęcia zwłok z grobu, w toku śledztwa PK III 1 Ds 1.2016, zostało zaplanowane przez prokuratorów na dzień 14 maja 2018 roku, na godzinę 19.00. Przygotowanie techniczno-organizacyjne oraz zabezpieczenie wewnętrzne cmentarza w Gdańsku, zostało powierzone Komendzie Głównej Żandarmerii Wojskowej, natomiast zabezpieczenie zewnętrzne i prewencyjne, Komendzie Wojewódzkiej Policji w Gdańsku. W tym zakresie, w dniu 13 kwietnia 2018 roku, prokurator wydał stosowne zarządzenie o powierzeniu dokonania poszczególnych czynności śledztwa i wytyczne.

Zabezpieczenie miejsca czynności pozostawało w gestii Żandarmerii Wojskowej oraz Policji i miało być realizowane w taki sposób, aby między innymi uniemożliwić dostęp osób postronnych do miejsca samej czynności na kilka godzin przed jej rozpoczęciem oraz w trakcie jej trwania, zabezpieczyć miejsce przed ewentualną ingerencją ze strony osób

postronnych w celu jej przerwania, a także uniemożliwić ewentualne rejestrowanie czynności ekshumacyjnych na cmentarzu, za pomocą urządzeń rejestrujących obraz lub dźwięk przez osoby nieuprawnione.

W tygodniu poprzedzającym czynność, Policja otrzymała informację od zarządu cmentarza w Gdańsku, że odmawia on jego zamknięcia na czas przygotowania i przeprowadzenia czynności. W związku z tym Policja i Żandarmeria, skupiły się na zabezpieczeniu przygotowania i przeprowadzenia czynności w wewnętrznej jego części. Związane to było z wyznaczeniem odpowiedniej strefy wokół miejsca ekshumacji, w tym uniemożliwiającej między innymi nagrywanie obrazu i dźwięku. Jednocześnie w dniu 11 i 14 maja 2018 roku otrzymano informacje, iż zgłoszono trzy zgromadzenia organizowane przez organizacje polityczne, mające na celu poparcie dla rodzin ofiar katastrofy. Zostały one zaplanowane w dniu czynności przed cmentarzem i na jego terenie. Zgromadzenia te miały się odbyć w godzinach 15-17, 17-19 oraz 19-22. Na marginesie można dodać, iż jest rzeczą dziwną, że władze miasta wiedząc o zaplanowanej czynności procesowej, wydały zgodę na zorganizowanie zgromadzeń na terenie cmentarza oraz pod jego bramami, a następnie przedstawiciele władz sami w tych zgromadzeniach uczestniczyli.

Realizując czynności zabezpieczające, „służby" brały pod uwagę czas trwania zgromadzeń, zapowiadaną liczbę osób protestujących, a także okoliczność, iż protesty mają odbywać się na samym terenie cmentarza. Celem działań było zabezpieczenie samej czynności procesowej przed ewentualnym wpływem osób trzecich, uniemożliwienie jej przerwania, a tym samym zapobieżenie utracie dowodów w sprawie.

Pan Senator Bogdan Borusewicz, jak wynika z treści oświadczenia, przybył na cmentarz w godzinach trwania zaplanowanego zgromadzenia. Rolą wszystkich „służb" działających na miejscu czynności było uniemożliwienie dostępu osobom nieuprawnionym na teren wyznaczonej strefy wokół miejsca czynności. W tym bowiem czasie na miejscu ekshumacji trwały czynności przygotowawcze do jej przeprowadzenia. Z uwagi na charakter takich czynności, wymogi sanitarne i techniczne, czynności przygotowawcze zawsze trwają kilka godzin.

Trudno jest zgodzić się z argumentacją Pana Senatora, iż w trakcie czynności powinien być zapewniony dostęp do grobów znajdujących się w pobliżu. Jest to bowiem miejsce czynności, a rolą organów procesowych jest właściwe jego zabezpieczenie. Taki obowiązek nakładają przepisy kodeksu postępowania karnego. Ta ewentualna niedogodność trwała jedynie kilka godzin i była spowodowana koniecznością prawidłowego zrealizowania

czynności procesowej oraz przepisami sanitarnymi. Dostęp do miejsca czynności miały jedynie służby i strony postępowania.

W trakcie trwania czynności prokuratorzy, którzy na miejsce przyjechali o godzinie 18.00, nie byli informowani, że osoby trzecie zgłaszają żądania dostępu do innych grobów swoich bliskich.

Podkreślić należy, iż mimo prób zakłócenia samej czynności, negatywnego zachowania członków zgromadzeń, została ona przeprowadzona sprawnie, z poszanowaniem dla czci osoby zmarłej. Policja i Żandarmeria działając na polecenie prokuratorów prowadzących czynności procesowe, zachowały się profesjonalnie i nie podejmowały żadnych poważniejszych interwencji.

Łączę wyrazy szacunku

Zastępca Prokuratora

Generalnego

Marek Pasionek

/podpisano elektronicznie/